

EXTRAS

LEGE Nr. 223/2015 din 24 iulie 2015 privind pensiile militare de stat

Text în vigoare începând cu data de 8 noiembrie 2020
REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMŢ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 5 noiembrie 2020.

Act de bază

#B: *Legea nr. 223/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 27 iulie 2015*

Acte modificatoare

#M14: *Legea nr. 234/2020*

#M13: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/2020*

#M12: *Legea nr. 69/2020*

#M11: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2020*

#M10: *Legea nr. 23/2019*

#M9: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018*

#M8: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2018*

#M7: *Legea nr. 149/2018*

#M6: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017*

#M5: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2017*

#M4: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017*

#M3: *Legea nr. 6/2017*

#M2: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016*

#M1: *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015*

*Modificările și completările efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În fața fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**, **#M2** etc.*

#B

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1

Dreptul la pensii și asigurări sociale pentru militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul pensiilor militare de stat și alte drepturi de asigurări sociale din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, denumit în continuare sistemul pensiilor militare de stat.

ART. 2

Principiile de bază ale sistemului pensiilor militare de stat sunt următoarele:

a) principiul unicității, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul de pensii militare de stat bazat pe aceleași norme de drept, pentru toți participanții la acesta;

b) principiul egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul de pensii militare de stat un tratament nediscriminatoriu între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

- c) principiul imprescriptibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;
- d) principiul incesibilității, potrivit căruia dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial;
- e) principiul autonomiei, bazat pe organizarea, conducerea și administrarea, de sine stătătoare, a sistemului pensiilor militare de stat de către instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;
- f) principiul recunoștinței față de loialitatea, sacrificiile și privațiunile suferite de militari, polițiști și funcționari publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare și familiile acestora pe timpul carierei.

ART. 3

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) militar - cadrul militar, astfel cum este definit de [Legea nr. 80/1995](#) privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, soldatul și gradatul profesionist, așa cum sunt definiți de [Legea nr. 384/2006](#) privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare, militarul angajat pe bază de contract, jandarmul angajat pe bază de contract, precum și preotul militar, așa cum este definit de [Legea nr. 195/2000](#) privind constituirea și organizarea clerului militar;
- b) polițist - funcționarul public cu statut special, astfel cum este definit de [Legea nr. 360/2002](#) privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare;
- c) funcționar public cu statut special - funcționarul public cu statut special din sistemul administrației penitenciare încadrat în Ministerul Justiției sau în unități subordonate acestuia, astfel cum este definit de [Legea nr. 293/2004*](#)) privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată;
- d) pensionar militar - persoana definită la lit. a) - c), care beneficiază de pensie militară de stat în condițiile prezentei legi;
- e) vechimea în serviciu - perioada în care o persoană din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională s-a aflat în una dintre următoarele situații:
 - 1. a avut calitatea de cadru militar/polițist/funcționar public cu statut special, în activitate;
 - 2. a avut calitatea de militar angajat pe bază de contract/jandarm angajat cu contract/polițist de frontieră angajat cu contract/soldat și gradat voluntar/soldat și gradat profesionist;
 - 3. a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev**) sau student al unei instituții militare de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională pentru formarea cadrelor militare/polițiștilor/funcționarilor publici cu statut special, cu excepția învățământului liceal;
 - 4. a fost concentrată sau mobilizată ca rezervist;
 - 5. a fost în captivitate;
 - 6. a îndeplinit activități pastoral-misionare, duhovnicești și religioase, în calitate de preot ori ca preot militar în instituțiile din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională, prin încheierea unui contract individual de muncă;
- f) vechime cumulată - perioadele de timp recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în vederea obținerii unei pensii în condițiile legii;
- g) vechime efectivă - vechimea prevăzută la lit. f), care nu cuprinde sporurile acordate pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă, respectiv grupa I și/sau a II-a de muncă;
- h) stagiul potențial - perioada de timp prevăzută de prezenta lege acordată la calculul pensiei de invaliditate, ca o creditare pentru vechimea nerealizată din cauza afecțiunilor invalidante;
- i) stagiul de cotizare - perioada în care persoanele prevăzute la lit. a) - c) au datorat/plătit contribuții de asigurări sociale de stat în sistemul public de pensii;
- j) vârstă standard de pensionare - vârsta stabilită de prezenta lege, la care se poate obține pensie pentru limită de vârstă, în condițiile legii, precum și vârsta din care se operează reducerile prevăzute de lege;

k) case de pensii sectoriale - casele de pensii care funcționează în subordinea Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, care îndeplinesc atribuțiile prevăzute de prezenta lege și funcționează cu respectarea legislației în vigoare privind protecția informațiilor clasificate în instituțiile din sistemul național de apărare națională, ordine publică și securitate națională;

#M4

l) solda/salariu lunar net - solda/salariul lunar brut prevăzută/prevăzut la [art. 28](#) alin. (1) din care se deduce contribuția individuală la bugetul de stat, contribuția individuală la bugetul asigurărilor sociale de sănătate și impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare;

m) pensia netă - pensia militară de stat stabilită în quantum brut din care se deduce impozitul pe venit, potrivit legislației în vigoare.

#CIN

*) [Legea nr. 293/2004](#), republicată, a fost abrogată. A se vedea [Legea nr. 145/2019](#).

**) Prin [Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 74/2017](#), s-a admis sesizarea privind dezlegarea unor chestiuni de drept și, în interpretarea și aplicarea prevederilor [art. 3](#) lit. e) pct. 3 din [Legea nr. 223/2015](#), s-a stabilit că perioada în care asiguratul a fost elev al unui ciclu profesional absolvit după gimnaziu, în cadrul Școlii Militare de Muzică, astfel cum era reglementată prin [Decretul nr. 198/1953](#), nu constituie vechime în serviciu pentru o persoană din sistemul de apărare națională.

#B

ART. 4

Sistemul pensiilor militare de stat acoperă riscurile activității specifice sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți din [Constituția](#) României, precum și pierderile de venituri datorate invalidității, bătrâneții sau decesului.

ART. 5

(1) Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații asigură aplicarea reglementărilor referitoare la pensiile militare de stat și alte drepturi de asigurări sociale ale militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special și exercită controlul aplicării acestora.

(2) Fondurile necesare pentru plata pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale cuvenite pensionarilor militari se asigură de la bugetul de stat, prin bugetele instituțiilor prevăzute la alin. (1).

ART. 6

Administrarea sistemului pensiilor militare de stat se realizează prin case de pensii sectoriale.

ART. 7

(1) În sistemul pensiilor militare de stat, evidența drepturilor de pensii militare de stat și a drepturilor de asigurări sociale se realizează pe baza codului numeric personal, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Datele cu caracter personal actualizate pentru toți cetățenii români, cetățenii Uniunii Europene, ai statelor membre ale Spațiului Economic European, ai Confederației Elvețiene și pentru străinii care au înregistrat rezidența/șederea în România, pentru care casele de pensii sectoriale stabilesc drepturile de pensie și întocmesc documentații de plată și/sau efectuează plata pensiilor și a altor drepturi de asigurări sociale sunt furnizate acestora, gratuit, de către Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(3) Datele prevăzute la alin. (2) sunt furnizate gratuit, la cererea caselor de pensii sectoriale, de către autoritățile, instituțiile publice sau orice altă instituție care deține astfel de informații.

ART. 8

Cheltuielile, în sistemul pensiilor militare de stat, acoperă contravaloarea pensiilor militare de stat și a altor drepturi de asigurări sociale, sumele necesare organizării și funcționării sistemului pensiilor militare de stat și a altor prestații prevăzute de lege.

ART. 9

Condițiile de muncă în care se desfășoară activitatea militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special pot fi:

- a) normale;
- b) deosebite;
- c) speciale;
- d) alte condiții.

ART. 10

Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special detașați în afara instituției din care fac parte beneficiază de condițiile de muncă specifice funcțiilor din care au fost detașați sau funcțiilor asimilate/similare, după caz.

ART. 11*)

(1) Încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, speciale și alte condiții se realizează pe baza criteriilor și metodologiei de încadrare prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001](#) privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, cu modificările ulterioare, și de [Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004](#) privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, speciale și alte condiții, specifice pentru polițiști, cu modificările ulterioare.

(2) Prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 1.294/2001](#), cu modificările ulterioare, aplicabile militarilor din cadrul Ministerului Justiției, se aplică și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(3) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care au trecut în rezervă/retragere, respectiv au încetat raporturile de serviciu, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

#CIN

**) A se vedea și [Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.212/2019](#) pentru aprobarea Normelor metodologice privind încadrarea în condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice personalului militar.*

#B

ART. 12

În sistemul pensiilor militare de stat se acordă următoarele drepturi:

- a) pensii militare de stat;
- b) alte drepturi de asigurări sociale.

ART. 13

Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pot beneficia de o singură pensie militară de stat.

CAPITOLUL II

Sistemul pensiilor militare de stat

ART. 14

În sistemul pensiilor militare de stat se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensia de serviciu;
- b) pensia de invaliditate;
- c) pensia de urmaș.

SECȚIUNEA 1

Pensia de serviciu

ART. 15

Pensia de serviciu poate fi:

- a) pentru limită de vârstă;
- b) anticipată;
- c) anticipată parțială.

ART. 16

(1) Au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au împlinit vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă;
- b) au o vechime efectivă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 15 ani reprezintă vechimea în serviciu.

(2) Vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă, prevăzută la alin. (1) lit. a), este de 60 de ani. Atingerea acestei vârste se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în [anexa](#) care face parte integrantă din prezenta lege.

ART. 17

(1) Au dreptul la pensie de serviciu anticipată militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care îndeplinesc cumulativ condițiile de vechime prevăzute la [art. 16](#) alin. (1) lit. b), au împlinit vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă diminuată cu 5 ani și se află în una dintre următoarele situații:

a) sunt trecuți în rezervă ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

b) sunt trecuți în rezervă sau direct în retragere ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a clasării ca inapt sau apt limitat pentru serviciul militar/serviciu de către comisiile de expertiză medico-militară.

(2) La acordarea pensiei de serviciu anticipate, diminuarea vârstei standard de pensionare cu 5 ani prevăzută la alin. (1) nu poate fi cumulată cu nicio altă reducere reglementată de prezenta lege sau de alte acte normative.

ART. 18

(1) Au dreptul la pensie de serviciu anticipată parțială militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate, care au o vechime efectivă de minimum 20 de ani, dintre care cel puțin 10 ani vechime în serviciu, și care se află în una dintre următoarele situații:

a) sunt trecuți în rezervă ori au încetat raporturile de serviciu, ca urmare a reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale;

b) sunt trecuți în rezervă sau direct în retragere ori au încetat raporturile de serviciu ca urmare a clasării ca inapt sau apt limitat pentru serviciul militar/serviciu de către comisiile de expertiză medico-militară.

(2) Cuantumul pensiei anticipate parțiale pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special în activitate prevăzuți la alin. (1) se calculează pentru numărul anilor de vechime în serviciu stabiliți în condițiile [art. 3](#) lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform [art. 24](#).

(3) La împlinirea vârstei standard de pensionare, prevăzută de prezenta lege, pensia de serviciu anticipată parțială devine pensie de serviciu pentru limită de vârstă, iar cuantumul pensiei militare se recalculează prin raportare la vechimea cumulată calculată la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu.

ART. 19

Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii de serviciu, dar au o vechime în serviciu de cel puțin 10 ani, beneficiază de pensie de serviciu

la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege, pentru numărul anilor de vechime în serviciu, stabiliți în condițiile [art. 3](#) lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform [art. 24](#).

ART. 20

La împlinirea vârstei prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei militare de serviciu pentru limită de vârstă, pensia de serviciu anticipată devine, din oficiu, pensie de serviciu pentru limită de vârstă.

ART. 21

(1) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care, la data trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu, îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la [art. 16](#) alin. (1) lit. b), au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei prevăzute la [art. 16](#) alin. (2), astfel:

a) pentru activitate realizată în condiții de muncă deosebite:

Tabelul 1Lex

Vechime realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă (ani împliniți)	Reducerea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2):	
	Ani	Luni
6	1	-
8	1	6
10	2	-
12	2	6
14	3	-
16	3	6
18	4	-
20	4	6
22	5	-
24	5	6
26	6	-
28	6	6
30	7	-
32	7	6
35	8	-

b) pentru activitate realizată în condiții de muncă speciale și alte condiții:

Tabelul 2Lex

Vechime realizată în Reducerea vârstei			
condiții speciale și prevăzute la			
alte condiții și/sau art. 16 alin. (2):			
în grupa I de muncă _____			
(ani împliniți)	Ani	Luni	
2	1	-	
3	1	6	
4	2	-	
5	2	6	
6	3	-	
7	3	6	
8	4	-	
9	4	6	
10	5	-	
11	5	6	
12	6	-	
13	6	6	
14	7	-	
15	7	6	
16	8	-	
17	8	6	
18	9	-	
19	9	6	
20	10	-	
21	10	6	
22	11	-	
23	11	6	
24	12	-	

25	12	6	
26 de ani și peste	13	-	

(2) Reducerea vârstei standard de pensionare, potrivit alin. (1) sau în alte condiții stabilite prin acte normative, nu poate fi mai mare de 13 ani. Prin reducere, vârsta standard de pensionare nu poate fi mai mică de 45 de ani.

#M12

(3) De reducerea vârstei standard de pensionare prevăzută la alin. (1) beneficiază și militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care, la data depunerii cererii de pensionare, îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la [art. 16](#) alin. (1) lit. b) și care se regăsesc în una dintre următoarele situații:

a) au fost trecuți în rezervă în conformitate cu [art. 45](#) alin. (1) lit. a), b), e), g) și h) din Legea nr. 384/2006, cu modificările și completările ulterioare;

b) au fost trecuți în rezervă ori le-au încetat raporturile de serviciu din motive neimputabile acestora, ca urmare a reorganizării unității militare sau a reducerii unor funcții din statele de organizare, precum și pentru alte motive ori nevoi ale instituțiilor din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale.

#M1

ART. 22 *** Abrogat

#B

ART. 23

(1) Vechimea în serviciu care se ia în considerare la stabilirea pensiei de serviciu este perioada în care o persoană s-a aflat în una sau mai multe din situațiile prevăzute la [art. 3](#) lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform [art. 24](#).

(2) Vechimea în serviciu pentru deschiderea dreptului la pensia de serviciu nu cuprinde și sporul acordat pentru activitatea desfășurată în condițiile de muncă prevăzute de [Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001](#), cu modificările ulterioare, și de [Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004](#), cu modificările ulterioare.

ART. 24

La stabilirea pensiei se ia în calcul, pentru fiecare an lucrat efectiv, în condițiile stabilite de [Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001](#), cu modificările ulterioare, și de [Hotărârea Guvernului nr. 1.822/2004](#), cu modificările ulterioare, astfel:

- a) 1 an și 3 luni, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în condiții deosebite;
- b) 1 an și 6 luni, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în condiții speciale;
- c) 2 ani, în cazul celor care și-au desfășurat activitatea în alte condiții.

#M1

ART. 25

(1) Constituie vechime pentru stabilirea pensiei militare de stat în condițiile [art. 16 - 18 și 32](#) și perioadele recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în condițiile legii, până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

#B

(2) Vechimea valorificată pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1) nu se poate valorifica și în sistemul public de pensii sau în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia, în condițiile protocoalelor încheiate între entitățile implicate.

(3) În cazul în care din însumarea perioadelor de vechime rezultă fracțiuni de cel puțin 6 luni, acestea se întregesc la un an în favoarea beneficiarului, iar cele mai mici se neglijează.

#M1

ART. 26

(1) Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care la data trecerii în rezervă sau a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii prevăzute la [art. 14](#) lit. a) și b), deschiderea dreptului la pensie se efectuează mai

întâi de către sistemul în care îndeplinește condițiile cumulative de pensionare, cu excepția situațiilor prevăzute la [art. 19](#).

#B

(2) Între sistemul pensiilor militare de stat și sistemul public de pensii, precum și sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate acestuia se recunosc reciproc stagiile de cotizare, respectiv vechimea în muncă sau vechimea în serviciu, în vederea deschiderii dreptului la pensie în condițiile alin. (1).

(3) În situația prevăzută la alin. (1), pensia militară de stat se stabilește doar pentru perioadele de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile acordate conform [art. 24](#), la calculul pensiei de invaliditate stagiul potențial se acordă doar de către ultimul sistem în care persoana a fost asigurată.

ART. 27

Perioadele de vechime în serviciu prevăzute la [art. 3](#) lit. e) pct. 3 - 5, care sunt recunoscute ca perioade asimilate în sistemul public de pensii sau care constituie vechime în muncă sau în serviciu în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii, se iau în calcul, opțional, în unul dintre sisteme.

#M1

ART. 28*

(1) *Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea persoanelor prevăzute la [art. 3](#) lit. a) - c), în care nu se includ:*

- a) *diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;*
- b) *compensațiile lunare pentru chirie;*
- c) *valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană;*
- d) *contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;*
- e) *primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;*
- f) *indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;*
- g) *contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;*
- h) *plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;*
- i) *compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat;*
- j) *restituiri și plăți de drepturi aferente altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul;*
- k) *majorările/stimulările financiare acordate personalului pentru gestionarea fondurilor comunitare, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat;*
- l) *drepturile salariale acordate personalului didactic salarizat prin plata cu ora și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar;*
- m) *sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia;*
- n) *drepturile specifice acordate personalului care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;*
- o) *sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în [anexa nr. II](#) - Familia ocupațională de funcții bugetare "Învățăământ" și în [anexa](#)*

nr. III - Familia ocupațională de funcții bugetare "Sănătate" la Legea-cadru nr. 284/2010**), cu modificările și completările ulterioare;

p) alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.

(2) Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pensionați în condițiile art. 19, 26 și 38, baza de calcul utilizată pentru stabilirea pensiei militare de stat este cea prevăzută la alin. (1), actualizată la data deschiderii dreptului la pensie.

(3) Actualizarea prevăzută la alin. (2) se face la deschiderea drepturilor de pensii ca urmare a majorării soldei de funcție/salariului de funcție și soldei de grad/salariului gradului profesional, deținute la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu.

(4) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat pentru perioadele în care personalul s-a aflat în misiune temporară sau permanentă în străinătate este cea prevăzută la alin. (1) sau (2) corespunzătoare funcției militare/de poliție/de penitenciare pe care este încadrat în țară sau, la alegere, media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate anteriori plecării în misiune, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie.

(5) Pentru personalul care a fost detașat în afara instituțiilor publice de apărare, ordine publică și securitate națională, la determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), se utilizează salariile lunare corespunzătoare funcției exercitate, la care se adaugă drepturile de soldă/salariu plătite de instituțiile din care aceștia au fost detașați.

(6) La determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), pentru perioadele în care personalul a exercitat o funcție de demnitate publică se utilizează media drepturilor salariale lunare corespunzătoare funcției exercitate. În cazul personalului suspendat ca urmare a exercitării unei funcții de demnitate publică, se poate utiliza, la alegere, media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate anteriori datei suspendării.

(7) Pentru soțul/soția, militar, polițist sau funcționar public cu statut special, aflat/aflată în concediu fără plată pentru a-și urma soția/soțul trimisă/trimis în misiune permanentă în străinătate, în ultimii 5 ani anteriori îndeplinirii vârstei standard de pensionare, se utilizează ca bază de calcul media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, la alegere, din ultimii 5 ani de activitate anterior intrării în concediu fără plată, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie.

(8) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei de urmaș, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea unei pensii, este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază de către susținător în 6 luni consecutive din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea beneficiarilor pensiei de urmaș.

(9) În situația în care titularul/susținătorul nu a realizat venituri cel puțin 6 luni consecutive, baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei o reprezintă media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază de către titular/susținător în lunile de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizată la data deschiderii drepturilor de pensie.

(10) Alegerea perioadei care se ia în considerare la stabilirea bazei de calcul al pensiei militare de stat se poate face o singură dată.

(11) La determinarea soldelor/salariilor lunare brute nu se au în vedere dispozițiile Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare.

#CIN

*) Conform art. 4 alin. (8) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/2020 privind acordarea unor zile libere pentru părinți în vederea supravegherii copiilor, în situația limitării sau suspendării activităților didactice care presupun prezența efectivă a copiilor în unitățile de învățământ și în unitățile de educație timpurie antepreșcolară, ca urmare a răspândirii

coronavirusului SARS-CoV-2 (**#M13**), majorarea prevăzută la [art. 4](#) alin. (3) din aceeași ordonanță de urgență nu se cuprinde în baza de calcul prevăzută la [art. 28](#) alin. (1) din Legea nr. 223/2015.

******) [Legea-cadru nr. 284/2010](#) a fost abrogată. A se vedea [Legea-cadru nr. 153/2017](#).

#M1

ART. 29

(1) *Cuquantumul pensiei de serviciu se determină în procente din baza de calcul, astfel:*

a) *militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, cu vechime cumulată conform [art. 3](#) lit. f) de cel puțin 25 de ani, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuquantum de 65% din baza de calcul prevăzută la [art. 28](#);*

b) *pentru fiecare an care depășește vechimea prevăzută la lit. a), la cuquantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la [art. 28](#).*

(2) *De pensie de serviciu beneficiază și militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în condițiile legii, cu o vechime cumulată de până la 25 de ani, cuquantumul pensiei fiind diminuat cu 1% din baza de calcul prevăzută la [art. 28](#) pentru fiecare an care lipsește din această vechime.*

(3) *Cuquantumul pensiilor militare de stat stabilite în baza prevederilor [art. 19](#) și [26](#) se determină proporțional cu numărul anilor de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile prevăzute la [art. 24](#), în raport cu vechimea prevăzută la alin. (2).*

#M1

ART. 30

Pensia stabilită, recalculată și actualizată în condițiile prezentei legi nu poate fi mai mare decât 85% din baza de calcul prevăzută la [art. 28](#).

#M5

ART. 31

(1) *Cota de contribuție individuală la bugetul de stat este egală cu cota de contribuție de asigurări sociale prevăzută la [art. 138](#) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.*

(2) *Termenele de declarare și de plată a sumelor reprezentând contribuțiile individuale la bugetul de stat sunt cele prevăzute de legislația fiscală pentru declararea și plata contribuțiilor de asigurări sociale.*

#B

SECȚIUNEA a 2-a

Pensia de invaliditate

ART. 32*)

Au dreptul la pensie de invaliditate militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă din cauza:

a) *producerii unor accidente de muncă sau a unei boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii serviciului militar/serviciului, tuberculozei, neoplaziilor, schizofreniei și SIDA;*

b) *accidentelor sau bolilor care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar/serviciului.*

#CIN

) A se vedea și [art. 2](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2020 (#M11**), articol reprodus în nota 3 de la sfârșitul textului actualizat.*

#M1

ART. 33

(1) *Beneficiază de pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute la [art. 32](#) lit. a), și elevii și studenții instituțiilor de învățământ din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională, cu excepția celor din învățământul liceal, care și-au pierdut cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, ca urmare a accidentelor de muncă sau a bolilor profesionale survenite în timpul și din cauza activității desfășurate în aceste instituții.*

(2) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (1), baza de calcul pentru stabilirea pensiei o reprezintă solda de funcție minimă corespunzătoare primului grad militar/profesional din cadrul corpului pentru care se pregătește.

#B

ART. 34

Pensia de invaliditate se determină în raport cu gradul de pierdere a capacității de muncă, astfel:

a) invaliditatea de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă și a capacității de autoîngrijire, necesitând îngrijire sau supraveghere permanentă din partea altei persoane;

b) invaliditatea de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu posibilitatea invalidului de a se autoîngriji fără ajutorul altei persoane;

c) invaliditatea de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, persoana putând să presteze o activitate profesională după trecerea sa în rezervă/încetarea raporturilor de serviciu, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.

ART. 35

(1) Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate sunt prevăzute în [Hotărârea Guvernului nr. 56/2012](#) pentru aprobarea criteriilor și normelor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă pe baza cărora se stabilește aptitudinea și încadrarea în grade de invaliditate pentru cadrele militare, soldații și gradații voluntari, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

(2) Comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz, organizează, îndrumă și controlează activitatea de expertiză medicală.

ART. 36

(1) Evaluarea capacității de muncă, în vederea stabilirii gradului de invaliditate, se face de către comisiile de expertiză medico-militară de pe lângă spitalele din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională.

(2) Pentru evaluarea capacității de muncă, cererea și documentele medicale ale solicitantului se depun la comisiile de expertiză medico-militară prevăzute la alin. (1).

(3) În urma examinării clinice și analizării documentelor medicale, comisiile de expertiză medico-militară prevăzute la alin. (1) emit decizii medicale de încadrare într-un grad de invaliditate, care vor fi avizate de comisia centrală de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz.

(4) În situația în care, pentru emiterea deciziei medicale prevăzute la alin. (3), sunt necesare investigații sau examinări de specialitate suplimentare, comisiile de expertiză medico-militară propun, după caz, prelungirea duratei concediului pentru incapacitate temporară de muncă, în condițiile legii.

(5) Decizia medicală prevăzută la alin. (3) se emite în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii și se comunică în termen de 5 zile de la emitere. În situațiile prevăzute la alin. (4), termenul de emitere a deciziei medicale se prelungește corespunzător.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la comisia centrală de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau a Serviciului Român de Informații, după caz.

(7) Contestația prevăzută la alin. (6) se soluționează în termen de 45 de zile de la înregistrare. Decizia emisă în soluționarea contestației se comunică în termen de 5 zile de la data soluționării.

(8) Deciziile comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, prevăzute la alin. (7), date în soluționarea contestațiilor, pot fi atacate la instanțele judecătorești competente în termen de 30 de zile de la comunicare.

(9) Deciziile medicale asupra capacității de muncă, precum și deciziile prevăzute la alin. (7) necontestate în termen rămân definitive și executorii.

ART. 37

Constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile comisiilor de expertiză medico-militară se stabilesc prin regulament*) comun, aprobat de ministrul apărării naționale, ministrul afacerilor interne, ministrul justiției și directorul Serviciului Român de Informații.

#CIN

**) A se vedea [Ordinul](#) ministrului apărării naționale, al ministrului afacerilor interne, al ministrului justiției și al directorului Serviciului Român de Informații nr. M.66/98/3005/8966/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind constituirea, organizarea, funcționarea și atribuțiile comisiilor de expertiză medico-militară.*

#B

ART. 38

Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care și-au pierdut capacitatea de muncă din cauza unor accidente sau a unor boli care nu au legătură cu îndeplinirea serviciului militar/serviciului, beneficiază de pensia de invaliditate dacă au realizat, în condițiile legii, vechime în serviciu.

#M1

ART. 39

- (1) *Cuantumul pensiei de invaliditate se stabilește conform prevederilor [art. 29](#) și [30](#).*
- (2) *Vechimea utilizată pentru calculul pensiei de invaliditate se stabilește potrivit prevederilor [art. 23](#) - 27.*
- (3) *La suma procentelor convenite pentru vechimea cumulată se adaugă, pentru fiecare an potențial, până la realizarea vechimii de 25 de ani prevăzute la [art. 16](#) alin. (1) lit. b), următoarele procente:*
 - a) *1% pentru invaliditate de gradul I;*
 - b) *0,8% pentru invaliditate de gradul II;*
 - c) *0,6% pentru invaliditate de gradul III.*

#M1

ART. 40

Pentru invaliditatea survenită ca urmare a unor acțiuni specifice, din cauza unor accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului sau a unor misiuni și operații în afara teritoriului statului român, militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special beneficiază de o pensie egală cu baza de calcul prevăzută la [art. 28](#), dacă aceasta este mai avantajoasă decât o altă categorie de pensie la care au dreptul.

#B

ART. 41

- (1) Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul la o indemnizație pentru însoțitor, în afara pensiei, în cuantumul stabilit pentru această categorie în sistemul public de pensii.
- (2) Indemnizația pentru însoțitor se suportă de la bugetul de stat.
- (3) În cazul pensionarilor încadrați în gradul I de invaliditate care beneficiază de pensie de invaliditate în mai multe sisteme de asigurări sociale, indemnizația pentru însoțitor se acordă numai de către ultimul sistem în care aceștia au fost asigurați.

ART. 42

- (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale periodice, în funcție de afecțiune, la intervale cuprinse între un an și 3 ani, până la împlinirea vârstei prevăzute la [art. 16](#) alin. (2), la termenele stabilite de comisiile de expertiză medico-militară.
- (2) După fiecare revizuire medicală, comisiile de expertiză medico-militară emit o nouă decizie medicală asupra capacității de muncă, prin care se stabilește, după caz:
 - a) menținerea în același grad de invaliditate;
 - b) încadrarea în alt grad de invaliditate;

c) redobândirea capacității de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau încetează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia medicală asupra capacității de muncă, emisă în urma revizuirii medicale.

(4) Neprezentarea, din motive imputabile pensionarului, la revizuirea medicală, atrage suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală sau, după caz, încetarea plății pensiei, în condițiile legii.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarilor, dacă starea sănătății lor s-a îmbunătățit sau, după caz, s-a agravat.

(6) Decizia medicală asupra capacității de muncă emisă la revizuirea medicală urmează aceleași proceduri de contestare și soluționare, conform prevederilor [art. 36](#).

ART. 43

(1) Nu mai sunt supuși revizuirii medicale pensionarii de invaliditate care:

a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă;

b) au împlinit vârsta prevăzută la [art. 16](#) alin. (2);

c) au dreptul la pensia de serviciu în condițiile [art. 17](#) alin. (1) lit. b) și ale [art. 18](#) alin. (1) lit. b).

(2) Constatarea situațiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) se face numai cu avizul comisiei centrale de expertiză medico-militară a Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, după caz.

ART. 44

(1) Comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații pot convoca, pentru expertizare, pensionarul de invaliditate.

(2) Concluziile expertizării sunt obligatorii și definitive până la următoarea revizuire medicală.

(3) Neprezentarea la comisiile centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne și Serviciului Român de Informații, din motive imputabile pensionarului, atrage suspendarea plății pensiei.

ART. 45

(1) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care au dreptul la pensie de invaliditate pot opta, la deschiderea dreptului de pensie, pentru pensia mai avantajoasă dintre pensia de invaliditate și pensia de serviciu anticipată sau anticipată parțială, după caz, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege pentru acordarea acestora.

(2) La împlinirea vârstei prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei militare de serviciu pentru limită de vârstă, beneficiarii pensiei de invaliditate pot opta pentru pensia care îi avantajează.

ART. 46

(1) Beneficiarii pensiei de invaliditate de gradul I își mențin dreptul la indemnizația de însoțitor, indiferent de pensia pentru care optează.

(2) Casa de pensii sectorială comunică lunar, comisiei centrale de expertiză medico-militară, pensionarii încadrați în grad de invaliditate care au împlinit vârsta standard de pensionare sau, după caz, condițiile prevăzute de lege pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă.

SECȚIUNEA a 3-a

Pensia de urmaș

ART. 47*)

Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor dacă susținătorul, la data decesului, era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii militare de stat.

#CIN

**) A se vedea și [art. 2](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2020 ([#M11](#)), articol reprodus în nota 3 de la sfârșitul textului actualizat.*

#B

ART. 48

Copiii au dreptul la pensie de urmaș:

- a) până la împlinirea vârstei de 16 ani;
- b) dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii, până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani;
- c) pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la lit. a) sau b).

ART. 49

(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei prevăzute la [art. 16](#) alin. (2), dacă durata căsătoriei cu persoana decedată a fost de cel puțin 15 ani și nu realizează venituri lunare provenite dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie sau acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) În cazul în care durata căsătoriei a fost mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș convenite soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

ART. 50

(1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

(2) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului susținător s-a produs ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii serviciului militar/serviciului, asimilată unei boli profesionale, și dacă nu realizează venituri lunare pentru care asigurarea este obligatorie ori dacă acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 51

Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la [art. 49](#) sau la [art. 50](#) alin. (1) beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului soțului susținător, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare pentru care asigurarea este obligatorie ori acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 52

Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională pentru care asigurarea este obligatorie ori acestea sunt mai mici de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

ART. 53

(1) Pensia de urmaș se stabilește, după caz, din:

- a) pensia de serviciu pentru limită de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat;
- b) pensia de invaliditate de gradul I, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei de serviciu pentru limită de vârstă.

(2) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește procentual din pensia susținătorului prevăzută la alin. (1), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

- a) 50% - pentru un singur urmaș;
- b) 75% - pentru 2 urmași;
- c) 100% - pentru 3 sau mai mulți urmași.

ART. 54

Cuantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, se stabilește prin însumarea drepturilor de pensie de urmaș calculate după fiecare părinte.

#M1

ART. 55

(1) *Urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special în activitate sau în rezervă, mobilizați sau concentrați în unități militare, decedați ca urmare a unor acțiuni specifice, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului sau a unor misiuni și operații în afara teritoriului român, beneficiază de o pensie de urmaș egală cu baza de calcul prevăzută la [art. 28](#).*

#M10

(1¹) *De o pensie de urmaș egală cu baza de calcul prevăzută la [art. 28](#), dacă optează pentru aceasta, pot beneficia și urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special, aflați în situațiile prevăzute la alin. (1), cărora li s-a deschis dreptul la pensie de urmaș în sistemul public de pensii.*

#B

(2) În cazul în care nu există urmași, dacă cel decedat era singurul susținător al părinților săi, aceștia vor beneficia de jumătate din pensia de urmaș stabilită potrivit prevederilor alin. (1).

(3) *Urmașii militarilor, polițiștilor ori funcționarilor publici cu statut special în rezervă, aflați în situațiile prevăzute la alin. (1), pot opta între pensia stabilită potrivit prezentei legi și pensia proprie din sistemul public de pensii.*

ART. 56

În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează în conformitate cu dispozițiile [art. 53](#) alin. (2).

ART. 57

Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

ART. 58

Opțiunea prevăzută la [art. 57](#) poate fi făcută atât în cadrul sistemului pensiilor militare de stat, cât și față de celelalte sisteme de pensii.

SECȚIUNEA a 4-a

Indexarea și actualizarea pensiilor

#M9

ART. 59

(1) *Cuantumul pensiilor militare de stat aflate în plată la 31 decembrie a anului anterior se indexează, din oficiu, începând cu 1 ianuarie a anului în curs, cu ultima rată medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la această dată și comunicat de Institutul Național de Statistică.*

(2) *Cuantumul pensiilor militare de stat nu se indexează dacă rata medie anuală a inflației menționată la alin. (1) înregistrează valori negative.*

#M9

ART. 60

(1) *La stabilirea pensiei militare de stat, pensia netă nu poate fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei.*

(2) *Dacă în urma indexării pensiei militare de stat stabilite potrivit alin. (1) rezultă un quantum al pensiei nete mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei, se acordă acest quantum rezultat, fără a depăși suma rezultată din aplicarea ratei medii anuale a inflației, în condițiile [art. 59](#) alin. (1), asupra mediei soldelor/salariilor lunare nete în cauză.*

(3) În cazul indexărilor succesive, cuantumul acordat nu poate depăși suma rezultată din aplicarea ratei medii anuale a inflației, în condițiile [art. 59](#) alin. (1), asupra mediei soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei la care se adaugă suma reprezentând intervenția ratei medii anuale a inflației, în aceleași condiții, din operațiunile de indexare anterioare.

(4) Dispozițiile [art. 59](#) alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

#B

SECȚIUNEA a 5-a

Stabilirea și plata pensiilor

ART. 61

(1) Pensiile militare de stat se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a tutorelui sau curatorului acesteia, a persoanei căreia i s-a încredințat ori i s-a dat în plasament copilul minor, după caz, depusă personal sau prin mandatar desemnat prin procură specială.

(2) Cererea de pensionare, depusă conform prevederilor alin. (1), poate fi retrasă la cererea persoanei îndreptățite, până la emiterea deciziei de pensionare.

(3) Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special depun cererea de pensionare împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, astfel:

a) la unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații/instituția sau unitatea, după caz, din care a făcut parte persoana la data trecerii în rezervă ori direct în retragere/încetării raporturilor de serviciu odată cu îndeplinirea condițiilor de acordare a unei pensii;

b) la centrul militar zonal/județean/de sector sau la unitatea militară/inspectoratul județean/structura ori direcția județeană de informații/instituția sau unitatea din care a făcut parte, după caz, în situația celor care îndeplinesc condițiile de pensionare după data trecerii în rezervă ori încetarea raporturilor de serviciu;

c) la centrul militar zonal/județean/de sector, unitatea militară/inspectoratul județean/structura sau direcția județeană de informații/instituția ori unitatea, după caz, din raza de domiciliu a urmașilor pensionarilor militari decedați. Urmașii pot depune cererea și documentele necesare și la casele de pensii sectoriale în a căror evidență s-au aflat susținătorii.

(4) Pentru persoanele prevăzute la alin. (3), cererea de pensionare, însoțită de actele doveditoare, se transmite de către structurile prevăzute la alin. (3), în termen de 30 zile de la data depunerii, la casa de pensii sectorială, în funcție de ultimul loc de muncă.

(5) Pentru militarii și funcționarii publici cu statut special care aparțin Ministerului Justiției, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Telecomunicații Speciale, dosarele de pensionare se transmit la casa de pensii sectorială aparținând Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului Român de Informații, după caz, potrivit protocoalelor încheiate între acestea.

(6) Casele de pensii sectoriale aparținând Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne sau Serviciului Român de Informații stabilesc și plătesc pensiile militarilor și funcționarilor publici cu statut special care aparțin Ministerului Justiției, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Telecomunicații Speciale, potrivit protocoalelor încheiate.

ART. 62

(1) În vederea stabilirii pensiei militare de stat, organele prevăzute la [art. 61](#) alin. (3) sunt obligate să întocmească dosarul de pensionare, acestea purtând întreaga răspundere pentru respectarea termenelor de depunere și exactitatea datelor înscrise.

(2) Dosarul de pensionare pentru invaliditate trebuie să conțină în mod obligatoriu și decizia medicală de încadrare în grad de invaliditate.

(3) Metodologia de întocmire a dosarului de pensionare se stabilește prin ordin*) comun al ministrului apărării naționale, al ministrului afacerilor interne și al directorului Serviciului

Român de Informații, emis în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

#CIN

**) A se vedea [Ordinul ministrului apărării naționale, al ministrului afacerilor interne și al directorului Serviciului Român de Informații nr. M.24/30/8147/2016 pentru aprobarea Metodologiei de întocmire a dosarului de pensionare.](#)*

#B

ART. 63

(1) Drepturile de pensie se stabilesc și se plătesc astfel:

a) de la data încetării plății soldelor/salariilor lunare ale militarilor, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special, după caz, a soldei/salariului sau pensiei susținătorului decedat dacă cererea, împreună cu actele necesare, a fost depusă la casa de pensii sectorială în cel mult 90 de zile de la data ivirii acestor situații;

b) din prima zi a lunii următoare celei în care cererea, împreună cu actele necesare, a fost depusă la casa de pensii sectorială peste termenul prevăzut la lit. a).

(2) Pentru persoanele care îndeplinesc condițiile de pensionare ulterior datei ieșirii din rândul militarilor în activitate/încetării raporturilor de serviciu sau ulterior decesului susținătorului, pensia se stabilește și se plătește cu începere din prima zi a lunii următoare celei în care s-a depus cererea, împreună cu actele necesare, la casele de pensii sectoriale.

(3) Plata drepturilor de pensie pentru care optează soțul supraviețuitor se efectuează începând cu data suspendării pensiei proprii.

#M1

ART. 64

(1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa de pensii sectorială, în termen de 45 de zile de la data înregistrării cererii la casa de pensii sectorială competentă.

#B

(2) Decizia prevăzută la alin. (1) cuprinde temeiurile de fapt și de drept în baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare, precum și termenul în care poate fi introdusă contestația.

(3) Decizia casei de pensii sectoriale se comunică persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii.

ART. 65

(1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite și/sau plătite și cele legal convenite, casa de pensii sectorială operează, din oficiu ori la cererea persoanelor îndreptățite, modificările ce se impun, prin decizie de revizuire.

(2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.

ART. 66

(1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei se face lunar.

(2) Pensia se plătește personal titularului, tutorelui sau curatorului acestuia, persoanei căreia i s-a încredințat ori i s-a dat în plasament copilul urmaș sau, după caz, mandatarului desemnat prin procură specială.

ART. 67

(1) Plata pensiei se face, în funcție de opțiunea pensionarului, prin mandat poștal, în cont curent sau în cont de card, în condițiile stabilite prin convențiile încheiate între casele de pensii sectoriale și Compania Națională "Poșta Română" - S.A. ori, după caz, între casele de pensii sectoriale și bănci.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și în situația celorlalte drepturi bănești pentru stabilirea și plata cărora competența revine, potrivit legii, caselor de pensii sectoriale.

(3) Casele de pensii sectoriale transmit lunar, la domiciliul beneficiarilor din România, prin Compania Națională "Poșta Română" - S.A., taloanele de plată a drepturilor prevăzute la alin. (1) și (2), indiferent de modalitatea de plată pentru care au optat beneficiarii acestora.

ART. 68

(1) Cheltuielile cu transmiterea către beneficiari a drepturilor prevăzute la [art. 67](#) alin. (1) și (2), precum și cele cu transmiterea taloanelor de plată la domiciliul beneficiarilor din România se suportă din bugetul de stat, prin stabilirea unor procente și tarife conform legilor bugetare anuale.

(2) Procentul prevăzut în situația în care achitarea drepturilor se face la domiciliul beneficiarilor se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 1% din valoarea totală a sumelor plătite.

(3) Comisionul bancar prevăzut în situația în care plata drepturilor se face în cont curent sau în cont de card se stabilește astfel încât cheltuielile totale de transmitere să nu depășească 0,15% din valoarea totală a sumelor plătite.

ART. 69

(1) Beneficiarii drepturilor bănești stabilite de casele de pensii sectoriale, care nu au domiciliul în România, pot opta pentru transferul în străinătate al acestor drepturi, în condițiile legii.

(2) Pensiile militare de stat sau alte drepturi de asigurări sociale cuvenite beneficiarilor stabiliți în străinătate pot fi transferate în alte țări, în condițiile reglementate prin instrumente juridice cu caracter internațional la care România este parte, în moneda țărilor respective ori într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

(3) Cheltuielile generate de transferul în străinătate al pensiilor militare de stat sau altor drepturi de asigurări sociale, inclusiv comisioanele de schimb valutar, se suportă de beneficiar, cu excepția plăților care intră sub incidența [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2009*](#) privind serviciile de plată, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 197/2010](#), cu modificările și completările ulterioare, în cazul acestora din urmă comisioanele fiind suportate, proporțional, de către beneficiar și de către casele de pensii sectoriale.

#CIN

**) [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 113/2009](#) a fost abrogată. A se vedea [Legea nr. 209/2019](#).*

#M1

[ART. 70](#) *** Abrogat

#B

ART. 71

(1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei încetează începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul a decedat;

b) pensionarul nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia;

c) pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la [art. 48](#) lit. c), precum și cel prevăzut la [art. 50](#) alin. (1) și-au redobândit capacitatea de muncă, potrivit legii;

d) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul de urmaș prevăzut la [art. 48](#) lit. c) sau cel prevăzut la [art. 50](#) alin. (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la revizuirea medicală obligatorie;

e) au expirat 12 luni de la data la care pensionarul de invaliditate, pensionarul urmaș prevăzut la [art. 48](#) lit. c) sau cel prevăzut la [art. 50](#) alin. (1) nu s-a prezentat, din motive imputabile lui, la convocarea prevăzută la [art. 44](#);

f) copilul, beneficiar al unei pensii de urmaș, a împlinit vârsta de 26 de ani, cu excepția situației prevăzute la [art. 48](#) lit. c);

g) pensionarul urmaș a fost condamnat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor, comisă asupra susținătorului.

(2) Datele referitoare la decesul persoanei, de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în conformitate cu prevederile alin. (1) lit. a), se comunică de Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

(3) Instanțele judecătorești au obligația să comunice, în scris, informațiile de natură să conducă la încetarea plății pensiei, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate în situația prevăzută la alin. (1) lit. g), casei de pensii sectoriale în evidențele căreia se află pensionarul condamnat.

#M14

ART. 71^{^1}

(1) Nu beneficiază de pensie de serviciu ori de pensie de invaliditate, în condițiile prevăzute de prezenta lege, pensionarii care au fost condamnați definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității. Aceste persoane beneficiază de pensie în sistemul public, în condițiile legii.

(2) În cazul condamnării definitive a unui pensionar militar pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, instanțele judecătorești au obligația să comunice, în scris, casei de pensii sectoriale în evidențele căreia se află pensionarul condamnat informații de natură să conducă la încetarea pensiei.

(3) Vechimea în serviciu recunoscută pentru stabilirea pensiilor, în cazul persoanelor prevăzute la alin. (1), constituie stagiul de cotizare în sistemul public de pensii.

#B

ART. 72

(1) În sistemul pensiilor militare de stat, plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care a intervenit una dintre următoarele cauze:

a) pensionarul și-a stabilit domiciliul pe teritoriul altui stat, cu care România a încheiat convenție de reciprocitate în domeniul asigurărilor sociale dacă, potrivit prevederilor acesteia, pensia se plătește de către celălalt stat;

b) pensionarul de invaliditate sau pensionarul urmaș prevăzut la [art. 48](#) lit. c) ori cel prevăzut la [art. 50](#) alin. (1) nu se prezintă la revizuirea medicală obligatorie sau la convocarea comisiilor centrale de expertiză medico-militară ale Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne ori Serviciului Român de Informații;

c) copilul beneficiar al unei pensii de urmaș, prevăzut la [art. 48](#) lit. a), a împlinit vârsta de 16 ani și nu face dovada continuării studiilor;

d) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, realizează venituri brute lunare pentru care, potrivit legii, asigurarea este obligatorie, dacă acestea sunt mai mari de 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat;

e) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, s-a recăsătorit;

f) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii militare de stat, optează pentru o altă pensie, potrivit legii, din sistemul public de pensii sau dintr-un alt sistem de asigurări sociale, neintegrat sistemului public de pensii;

g) pensionarul de invaliditate, încadrat în gradul I sau II, se încadrează în muncă, cu excepția situației în care a fost ales consilier local ori județean;

h) pensionarul de invaliditate, gradul III, se încadrează în muncă depășind jumătate din programul normal de lucru al locului de muncă respectiv, cu excepția situației în care a fost ales consilier local sau județean.

(2) În situația copilului, beneficiar al unei pensii de urmaș, în condițiile prevăzute la [art. 48](#) lit. b), care nu face dovada continuării studiilor, plata pensiei se suspendă începând cu data de 1 octombrie a anului în curs.

(3) Plata indemnizației pentru însoțitor prevăzute la [art. 41](#) alin. (1) se suspendă pe perioada în care pensionarul este internat într-o instituție de asistență socială sau într-o unitate medicală specializată, în care se asigură supraveghere și îngrijire permanente, cu excepția situațiilor în care pensionarul este nevăzător.

(4) Suspendarea plății pensiei și/sau a indemnizației pentru însoțitor se poate face și la cererea pensionarului, situație în care suspendarea plății se face începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată cererea.

ART. 73

În sistemul pensiilor militare de stat, reluarea plății pensiei se face, la cerere, după cum urmează:

a) începând cu luna următoare celei în care a fost înlăturată cauza care, potrivit legii, a dus la suspendarea plății pensiei, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data la care cauza suspendării a fost înlăturată;

b) începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea, dacă depunerea acesteia s-a făcut după expirarea termenului prevăzut la lit. a);

c) de la data începerii anului școlar, în situația în care suspendarea plății pensiei s-a făcut în temeiul prevederilor [art. 72](#) alin. (1) lit. c);

d) începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea de reluare a plății pensiei în cazul prevăzut la [art. 72](#) alin. (4).

ART. 74

(1) Încetarea, suspendarea sau reluarea plății pensiei, precum și orice modificare a drepturilor de pensie se fac prin decizie emisă de casele de pensii sectoriale, în condițiile respectării regimului juridic al deciziei de înscriere la pensie.

(2) Nu constituie modificare a drepturilor de pensie măsurile de indexare și actualizare a pensiilor generate de evoluția estimată a indicelui prețurilor de consum corelată cu creșterile medii salariale, acordate prin hotărâri ale Guvernului, cu excepția primei actualizări reglementate de [art. 60](#) alin. (1).

ART. 75

Prevederile prezentei legi referitoare la stabilirea și modificarea drepturilor, la încetarea, suspendarea și reluarea plății acestora se aplică și indemnizațiilor acordate prin legi speciale, ale căror stabilire și plată se află, potrivit legii, în competența materială a caselor de pensii sectoriale, cu excepția situațiilor în care legea specială de reglementare dispune altfel.

ART. 76

(1) În sistemul pensiilor militare de stat pot cumula pensia cu venituri provenite din situații pentru care asigurarea este obligatorie, în condițiile legii, următoarele categorii de pensionari:

a) pensionarii militari care beneficiază de pensie de serviciu;

b) nevăzătorii;

c) pensionarii de invaliditate gradul III, precum și copiii beneficiari ai unei pensii de urmaș, încadrați în gradul III de invaliditate;

d) copiii beneficiari ai unei pensii de urmaș, prevăzuți la [art. 48](#) lit. a) și b).

#M1

(2) *Soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, poate cumula pensia cu venituri din activități profesionale pentru care asigurarea este obligatorie, potrivit legii, dacă acestea din urmă nu depășesc 35% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.*

#B

ART. 77

Pensionarii militari care realizează stagii de cotizare în sistemul public de pensii sau care realizează vechime în muncă în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii și care nu au fost valorificate la stabilirea pensiei militare de stat pot solicita stabilirea drepturilor de pensie în sistemul public de pensii ori în sistemele proprii de asigurări sociale neintegrate sistemului public de pensii, în condițiile protocoalelor încheiate între entitățile implicate.

ART. 78

(1) Deciziile de pensii pentru limită de vârstă și anticipate ale pensionarilor militari rechemați în activitate sau care au redobândit calitatea de polițiști ori funcționari publici cu

statut special în instituții din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională se revocă.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică din ziua în care militarul, polițistul sau funcționarul public cu statut special a fost rechemat în activitate ori a redobândit calitatea de polițist sau funcționar public cu statut special.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (1) au obligația de a comunica caselor de pensii sectoriale, în termen de 15 zile, persoanele care beneficiază de pensie militară și au fost rechemate în activitate sau au redobândit calitatea de polițist ori funcționar public cu statut special.

(4) La o nouă trecere în rezervă/încetare a raporturilor de muncă, vechimea care se ia în considerare la stabilirea pensiei militare de stat este cea valorificată la pensionarea anterioară, la care se adaugă timpul servit după rechemarea în activitate, respectiv timpul lucrat în calitate de polițist sau funcționar public cu statut special.

(5) În situația prevăzută la alin. (4), baza de calcul al pensiei este cea stabilită la [art. 28](#).

ART. 79

Beneficiarii drepturilor prevăzute de prezenta lege sunt obligați să comunice casei de pensii sectoriale, în evidențele căreia se află, orice schimbare în situația proprie, de natură să conducă la modificarea condițiilor în funcție de care i-a fost stabilită sau i se plătește pensia, în termen de 15 zile de la data apariției acesteia.

ART. 80

(1) Sumele neîncasate de către pensionar, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul și/sau, după caz, drepturi restante de pensie, cuvenite și neîncasate până la deces, se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților ori, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.